

Natuurtoets

**Bestemmingsplanwijziging
Bloembollenbedrijf Lierop, Grasweg 31 te Anna Paulowna**

Natuurtoets

Bestemmingsplanwijziging Bloembollenbedrijf Lierop, Grasweg 31 te Anna Paulowna

projectnummer 0403806.00
Definitieve revisie
6 juli 2015

Auteur(s) J. Buijks en L.C. Koks

Opdrachtgever

W. van Lierop & Zn. B.V.
Grasweg 31
1761 LJ Anna Paulowna

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
10 juli 2015	Definitieve revisie	ir. L.C. Koks	ir. J.C.W. van der Meulen

Projectgroep bestaande uit:

J. Buijks
L.C. Koks

Tekstbijdragen:

J. Buijks
L.C. Koks

Fotografie:

J. Buijks

Contactgegevens:

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

T. (0162) 48 73 90
E. info.nl@anteagroup.com

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurwerk Nederland	3
2.4	Natuurbeschermingswet 1998	3
3	Planlocatie en projectvoornemen	5
3.1	Planlocatie	5
3.2	Projectvoornemen	5
4	Methodiek	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Bureauonderzoek	7
4.3	Terreinbezoek	8
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Resultaten gebiedsonderzoek	9
5.1	Gebiedsbeschrijving	9
5.2	Beschermde soorten	10
5.2.1	Bureauonderzoek	10
5.2.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	10
5.2.3	Samenvatting beschermde soorten	12
5.3	Beschermde gebieden	12
6	Toetsing	13
6.1	Effectbepaling project	13
6.2	Effecten beschermde soorten	13
6.2.1	Vogels	13
6.2.2	Zoogdieren	14
6.2.3	Reptielen	15
6.2.4	Amfibieën	15
6.2.5	Vissen	15
6.2.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	15
6.2.7	Flora	15
6.3	Effecten op beschermde gebieden	16

6.3.1	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	16
6.3.2	Effecten op Natura 2000-gebieden	16
7	Conclusies	17
7.1	Conclusies soortenbescherming	17
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	18
7.3	Vervolgstappen	18
7.4	Kansen voor natuur	19
8	Bronnen	21
	Bijlage I Wettelijk kader	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens het bouwvlak gelegen aan Grasweg 31 te Anna Paulowna uit te breiden met als doel bedrijfsgebouwen in de toekomst te realiseren. Het vigerende bestemmingsplan staat, middels wijzigingsbevoegheid, een bouwvlak van maximaal 2 hectare toe. De oppervlakte van de uitbreiding van het bouwvlak is circa 12.800 vierkante meter en geeft een totaaloppervlak van circa 3,9 hectare aan het bouwvlak (inclusief bestaande bouwvlak). De voorgenomen activiteit, de uitbreiding van het bouwvlak, past niet binnen het bestemmingsplan.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven. In Figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1: Begrenzing van de plangebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is verder als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de natuurtoets
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn alleen onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

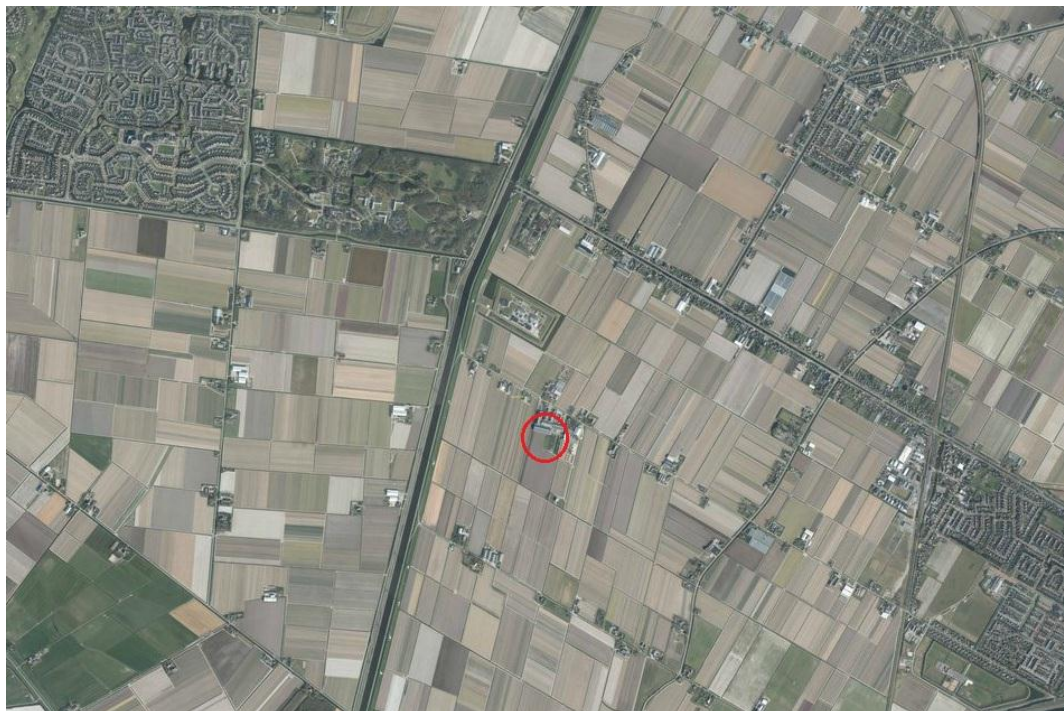
Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd middels de Natuurbeschermingswet 1998, deze gebieden hebben daarmee een wettelijke beschermde status. Er zijn geen ontwikkelingen zonder Natuurbeschermingswet vergunning toegestaan als deze ontwikkeling de natuurlijke waarden en instandhoudingsdoelen van het gebied direct of indirect aantasten.

projectnummer 0403806.00
10 juli 2015, definitieve revisie

3 Planlocatie en projectvoornemen

3.1 Planlocatie

Het plangebied is gelegen aan de Grasweg 31 te Anna Paulowna in de gemeente Hollands Kroon. Het plangebied ligt in het noorden van de provincie Noord-Holland tussen Anna Paulowna en Julianadorp (Figuur 3.1). In de omgeving van het gebied zijn voornamelijk agrarische percelen gelegen die grotendeels worden gebruikt voor de bloembollen teelt.

Figuur 3.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Globespotter.

3.2 Projectvoornemen

Bloembollenkwekerij W. van Lierop & Zn. B.V is voornemens het bouwvlak gelegen aan Grasweg 31 uit te breiden met als doel bedrijfsgebouwen in de toekomst te realiseren. Voor de bedrijfsaccommodatie heeft W. van Lierop & Zn. B.V. binnen haar bestaande grondareaal en binnen een straal van haar bedrijfsvestiging aan de Grasweg 31 gezocht naar een geschikte locatie. De uitbreiding van het bouwvlak bedraagt circa 12.800 vierkante meter. Het bestaande bouwvlak bestaat uit 2,6 hectare. Na uitbreiding van het bouwvlak (totaal circa 3.9 hectare) beslaat het bouwvlak, in vergelijking met het gehele bedrijfsareaal (250 hectare), 1,6% van het gehele bedrijfsareaal. Het verwerken en opslag van het product onder geconditioneerde omstandigheden is noodzakelijk om de kwaliteit van het product te garanderen. Om deze reden is de uitbreiding van het bouwvlak noodzakelijk voor de voortzetting van het bedrijf. Daarnaast sluit het voornemen aan op de bestaande bedrijfsgebouwen en bedrijfsactiviteiten en heeft als voordeel een blijvende centralisatie van bedrijfsactiviteiten waardoor ook transportbewegingen

worden beperkt. Mogelijk worden er twee nieuwe bedrijfsgebouwen gebouwd. Deze gebouwen komen middels een smalle doorgang in verbinding met het huidige gebouw (Figuur 3.2). De definitieve inrichting van het plangebied is echter vooralsnog niet bekend.

Figuur 3.2. Concept toekomstige situatie. (deze verbeelding is per mail geleverd door de opdrachtgever)

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaardere (Tabel 2 en 3 – soorten) beschermde soorten in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; www.Naturalis.nl\EIS) wordt nagegaan of in het verleden zwaardere beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2009 - 2014. [Telmee.nl](http://telmee.nl) is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt

naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat in het plangebied. Op 30 juni 2015 is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Gebiedsbeschrijving

Het westelijke deel van het plangebied bestaat uit monocultuur akkerland waar bloembollen gekweekt worden (Figuur 5.1 links). Ten oosten daarvan ligt een kaal stuk grond met daarop een vijftal rijen met compost (Figuur 5.1 rechts). Het meest oostelijke deel van het plangebied is een betonnen bak waarin organisch materiaal wordt opgeslagen (Figuur 5.2 links). Tussen deze bak en de rest van het plangebied ligt een strook met grazige vegetatie. De noordzijde van het plangebied wordt begrensd door bebouwing behorende bij het bedrijf (Figuur 5.2 rechts). In het westen en deels in het zuiden liggen sloten. Deze vallen echter buiten het plangebied. Binnen het plangebied is geen opgaande beplanting aanwezig.

Figuur 5.1. Impressie plangebied. Links: monocultuur bloembollenteelt. Rechts: kale grond met composthopen.

Figuur 5.2. Impressie plangebied 2. Links: betonnen bak voor opslag organisch materiaal. Rechts: bebouwing.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels, categorie 1-4 (telmee.nl)

- Gierzwaluw, huismus en sperwer.

Zoogdieren (telmee.nl)

- Gewone dwergvleermuis (Tabel 3), meervleermuis (Tabel 3) en ruige dwergvleermuis (Tabel 3).

Reptielen (telmee.nl)

- Er zijn geen waarnemingen van zwaarder beschermde reptielen.

Amfibieën (telmee.nl)

- Rugstreeppad (Tabel 3).

Vissen (telmee.nl)

- Kleine modderkruiper (Tabel 2), rivierdonderpad (Tabel 2) en bittervoorn (Tabel 3).

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen (telmee.nl)

- Er zijn geen waarnemingen van zwaarder beschermde vlinders, libellen of overige soortgroepen.

Flora (telmee.nl)

- Er zijn geen waarnemingen van zwaarder beschermde plantensoorten.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

5.2.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 30 juni 201 bij 23 °C en onbewolkt weer (bron: knmi.nl), is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie bijlage 1). Uit de bureaustudie komen de gierzwaluw, huismus en sperwer naar voren als categorie 1 tot en met 4 vogelsoorten. Tijdens het terreinbezoek zijn een tweetal huismussen aangetroffen. De sperwer en gierzwaluw zijn niet waargenomen. Wel zijn er meerdere boerenzwaluwen waargenomen. Daarnaast zijn enkele algemene vogels waargenomen waaronder de kauw en houtduif.

Binnen het plangebied zijn geen bomen of gebouwen aanwezig. Hierdoor zijn er weinig mogelijke nestlocaties voor vogels. In het plangebied zijn dan ook geen (oude, nieuwe, of in aanbouw zijnde) nesten aangetroffen. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de sperwer kan uitgesloten worden. Mogelijk gebruikt de soort het plangebied wel als foerageergebied. De huismus en gierzwaluw broeden beide in gebouwen. In het plangebied staan zoals vermeld geen gebouwen. Aan de noordzijde wordt het plangebied echter wel begrensd door bebouwing. De voorgenomen ontwikkeling leidt, door de constructie van een verbinding, mogelijk tot een beperkte (tijdelijke) aantasting van dit gebouw. De kunststof dakbedekking van het aangrenzende gebouw biedt echter geen geschikte nestlocaties voor de huismus en gierzwaluw.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie zijn de volgende soorten zoogdieren naar voren gekomen: gewone dwergvleermuis, meervleermuis en ruige dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis en meervleermuis zijn in Nederland voornamelijk gebouwbewonende vleermuizen. De ruige dwergvleermuis komt voornamelijk in bosrijk gebied voor.

Binnen het plangebied zijn zoals eerder vermeld geen bomen aanwezig. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis kan worden uitgesloten. De soort kan echter het plangebied mogelijk wel gebruiken als foerageergebied. In het plangebied zijn ook geen gebouwen aanwezig. In de muur van het gebouw grenzend aan het plangebied zijn echter meerdere spouwmuurgaten aangetroffen die toegang bieden tot een in potentie geschikte vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, zoals de gewone dwergvleermuis en meervleermuis, kan niet op voorhand uitgesloten worden.

Het voorkomen van overige zwaarder beschermde zoogdieren kan op basis van het ontbreken van geschikte biotopen uitgesloten worden.

Reptielen

Uit de bureaustudie zijn geen zwaarder beschermde reptielen naar voren gekomen. Het plangebied herbergt enkel zwaar verstoorde biotopen. Deze biotopen zijn niet geschikt voor zwaarder beschermde, biotoop kritische reptielsoorten. Het voorkomen van deze soorten kan uitgesloten worden.

Amfibieën

Uit de bureaustudie is de rugstreeppad naar voren gekomen. Deze soort komt voornamelijk voor in door mensen verstoorde gebieden. Daarbij geeft deze soort de voorkeur aan tijdelijke ondiepe watertjes zoals in greppels of rijsporen (RVO, 2014). In het plangebied is tijdens het terreinbezoek geen geschikt voortplantingsbiotoop aangetroffen. De soort kan echter wanneer er ondiepe watertjes ontstaan alsnog zijn intrek nemen in het gebied. Het voorkomen van de rugstreeppad

kan niet op voorhand uitgesloten worden. Door het ontbreken van water binnen het plangebied kan het voorkomen van overige zwaarder beschermde, biotoop kritische, amfibiesoorten uitgesloten worden.

Vissen

Uit de bureaustudie zijn de kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn naar voren gekomen. Binnen het plangebied is geen water gelegen. Het voorkomen van zwaarder beschermde vissen is uitgesloten.

Vlinders, libellen en overige soortgroepen

Uit de bureaustudie zijn geen zwaarder beschermde vlinders, libellen en overige soortgroepen naar voren gekomen. Deze zwaarder beschermde soorten worden ook niet verwacht binnen het plangebied omdat de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn. Het voorkomen van zwaarder beschermde soorten is uitgesloten.

Flora

Uit de bureaustudie zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten naar voren gekomen. Binnen het plangebied zijn enkel zwaar verstoorde en voedselrijke biotopen aangetroffen. De aangetroffen biotopen herbergen geen geschikte standplaatsfactoren voor zwaarder beschermde plantensoorten. Deze soorten worden niet verwacht binnen het plangebied.

5.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Tabel 5.1: Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Huismus	Categorie 2 vogelsoort	Ja	Tweetal gezien op aanliggende bebouwing
Gierzwaluw	Categorie 2 vogelsoort	Mogelijk	Geschikt foerageergebied aanwezig
Vleermuizen	Tabel 3 Flora- en faunawet & bijlage IV Habitatrichtlijn	Mogelijk	Mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen in spouwmuur van aangrenzende bebouwing
Rugstreeppad	Tabel 3 Flora- en faunawet & bijlage IV Habitatrichtlijn	Mogelijk tijdens de uitvoerfase	Soort komt in de omgeving voor en neemt vaak zijn intrek in bouwterreinen

5.3 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebaseerd op de interactieve kaart van de Provincie Noord-Holland maakt het plangebied geen onderdeel uit van het NNN (Figuur 5.3). In de nabije omgeving van het plangebied zijn ook geen gebieden aangewezen onder het NNN. Het meest nabijgelegen gebied dat onderdeel is van het NNN bevindt zich op een afstand van circa 2 kilometer ten zuiden van het plangebied.

6 Toetsing

6.1 Effectbepaling project

Als gevolg van het voorgenomen plan en daarbij opvolgende ontwikkelingsmogelijkheden zullen de aanwezige biotopen grotendeels verloren gaan en deels vervangen worden door bebouwing. Mogelijk wordt ook een (zeer beperkt) deel van de huidige bebouwing (aan de noordzijde) aangetast.

6.2 Effecten beschermde soorten

De effecten op de zwaardere beschermde soorten worden per soortgroep getoetst. Voor de vogels wordt naast de categorie 1-4 vogelsoorten ook ingegaan op de algemene soorten.

6.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

In het geval van het eventueel kappen van de bomen en het amoveren van gebouwen in het plangebied, is het in het kader van de zorgplicht van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele huismussen aangetroffen binnen de grenzen van het plangebied. Uit de bureaustudie is ook de gierzwaluw naar voren gekomen. Het plangebied en omgeving zijn ook voor beide soorten geschikt leefgebied. Beide soorten, de huismus en gierzwaluw, hebben hun nest veelal in menselijke bebouwing. Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De noordzijde van het plangebied wordt echter begrensd door een loods. Mogelijk leidt het voorgenomen plan, met de constructie van de verbinding tussen het nieuwe en huidige gebouw, tijdens de uitvoeringsfase tot een (tijdelijke) aantasting van het huidige gebouw (zie Figuur 3.2). Het huidige gebouw is door de kunststof dakbedekking echter niet optimaal geschikt als nestlocatie voor beide soorten. Effecten op beide soorten kunnen uitgesloten worden. Daarmee zijn effecten op alle jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

De soorten uit de bureaustudie (huismus, gierzwaluw en sperwer) gebruiken het plangebied mogelijk als foerageergebied. In de omgeving van het plangebied is echter voldoende gelijkwaardig, of beter geschikt foerageergebied aanwezig. Het voorgenomen plan leidt niet tot een verlies van essentieel leefgebied voor deze soorten. Effecten op het leefgebied van deze soorten zijn uitgesloten.

Categorie 5-soorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie-5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste in het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie-5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de directe omgeving.

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het plangebied zijn geen locaties aangetroffen die potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen bieden aan vleermuizen. Zoals eerder vermeld leidt het voorgenomen plan mogelijk tot een (tijdelijke) aantasting van het gebouw grenzend aan de noordzijde van het plangebied. De muur van dit gebouw heeft om circa iedere meter spouwmuurgaten op een hoogte van circa 2,20 meter. In potentie bieden spouwmuurgaten op een dergelijke hoogte toegang tot geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de in de bureaustudie aangetroffen gewone dwergvleermuis en meervleermuis.

In het voorgenomen plan komt het nieuwe gebouw op een afstand van circa 3 meter van het huidige gebouw te liggen. Door deze tussenliggende ruimte blijft er voldoende ruimte over voor eventuele vleermuizen om uit te vliegen. Er wordt echter ook een verbinding aangelegd tussen beide gebouwen. Met deze verbinding gaan mogelijk één à twee spouwmuurgaten verloren die toegang kunnen bieden tot in potentie vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het gebouw heeft een lengte van circa 100 meter waardoor het verlies van één à twee spouwmuurgaten niet zal leiden tot een wezenlijke aantasting van een in potentie geschikt zijnde vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen. Mogelijk aanwezige vaste rust- of verblijfplaatsen blijven bereikbaar via de overige spouwmuurgaten.

Binnen het plangebied zijn geen lijnvormige landschapselementen aanwezig waardoor er geen mogelijke vliegroutes van vleermuizen verloren gaan. Effecten op vleermuizen worden uitgesloten.

Overige zwaar beschermde zoogdieren

Er zijn geen overige zwaardere beschermde zoogdieren in het plangebied aangetroffen en worden tevens niet verwacht. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.4 Amfibieën

De aanwezigheid van de rugstreeppad is niet uit te sluiten. Tijdens het terreinbezoek is geen geschikt voortplantingsbiotoop van de soort aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat de soort in de omgeving van het plangebied voorkomt. Deze soort geeft de voorkeur aan ondiepe wateren zoals in greppels en rijsporen. Gedurende de uitvoeringsfase van het project dient rekening gehouden te worden met het feit dat de rugstreeppad mogelijk zijn intreden kan nemen in het plangebied. Aanbevolen wordt om voor de aanvang van de uitvoeringsfase maatregelen te nemen om dit te voorkomen (zie paragraaf 7.3). Voor het bestemmingsplan vormt de rugstreeppad geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

6.2.5 Vissen

De aanwezigheid van zwaar beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied. De soorten zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

6.2.7 Flora

De aanwezigheid van zwaar beschermde florasoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.3 Effecten op beschermde gebieden

6.3.1 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Op basis van de omvang en aard van het plan kunnen ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het project kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6.3.2 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Op 4,2 km afstand bevindt zich het Natura 2000-gebied "Duinen Den Helder - Callantsoog". Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn significant negatieve effecten op de wezenlijke natuurlijke kenmerken en waarden van dit gebied op voorhand uit te sluiten.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de natuurtoets gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2). Voortkomend uit de soortenbescherming komen een aantal mogelijke vervolgstappen in het kader van de Flora- en faunawet (7.3). In paragraaf 7.4 worden maatregelen voorgesteld die in de nieuwe situatie kansen bieden voor soorten die zijn gebonden aan menselijke bebouwing. Deze maatregelen zijn niet wettelijk verplicht.

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen beschermde soorten voor die echter geen negatieve effecten ondervinden. Zo is de huismus tijdens het terreinbezoek waargenomen en kan ook mogelijk de gierzwaluw het plangebied gebruiken om te foerageren. Het plangebied, of het aanliggende gebouw, biedt echter geen optimaal geschikte nestlocaties voor deze soorten. Effecten op jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Mogelijk foerageren vleermuizen in het plangebied. Daarnaast is niet uit te sluiten dat vleermuizen de spouwmuur van het aangrenzende gebouw gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats. Het voorgenomen plan, en daarmee de voorgenomen ontwikkeling, leidt niet tot een aantasting van deze eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen. Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied komt de rugstreeppad voor. Op dit moment is er geen geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig binnen het plangebied. Deze soort neemt echter vaak zijn intrek in bouwterreinen in wateren in greppels en rijspoelen. Om tijdens de uitvoeringsfase te voorkomen dat de soort zijn intrek neemt in het plangebied worden maatregelen voorgesteld (zie paragraaf 7.3).

Daarnaast dient altijd rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels op het plangebied.

Broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij bomen en gebouwen verwijderd of aangepast worden, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

- 1) De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of het plangebied is voor aanvang van het broedseizoen ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
- 2) Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecooloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden. In paragraaf 7.3 worden mogelijke vervolgstappen behandeld.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Huismus	Nee	Nee	Nee	Foerageert binnen het plangebied
Gierzwaluw	Nee	Nee	Nee	Foerageert mogelijk binnen het plangebied
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten het broedseizoen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Aantasting huidige bebouwing noordzijde minimaliseren
Rugstreeppad	Mogelijk tijdens de realisatiefase	Nee	Nee	Maatregelen nemen tijdens de realisatiefase om het intreden van de soort in het plangebied te voorkomen

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een Voortoets, zijn dan ook niet noodzakelijk.

7.3 Vervolgstappen

De rugstreeppad komt in de omgeving van het plangebied voor. Deze soort geniet (zware) bescherming onder de Flora- en faunawet (Tabel 3) en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Om te voorkomen dat de soort zijn intrek neemt in het plangebied tijdens de realisatiefase worden maatregelen aanbevolen om dit tegen te gaan om mogelijke effecten op de soort uit te sluiten. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland meldt de volgende aanpak (RVO, 2014);

“Er kan worden voorkomen dat rugstreeppadden de werklocatie gaan bevolken door het gebied waar de werkzaamheden plaats gaan vinden uit te rasteren. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied

ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Controleer dit regelmatig op kieren en op overhangende vegetatie. Let vooral ook op adequate voorzieningen bij toegangswegen voor bouwverkeer.”

7.4 Kansen voor natuur

Om de natuur meer ruimte te geven in de nieuwe situatie in het plangebied kan een aantal soortspecifieke en duurzame maatregelen genomen worden. Hieronder worden maatregelen voorgesteld voor enkele typische aan gebouw gebonden soorten.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is een typische soort van menselijke bebouwing. Om de soort kansen te bieden in het plangebied worden de volgende maatregelen aanbevolen. Deze maatregelen zijn afkomstig uit de soortenstandaard van de gierzwaluw opgesteld door het RVO (2014).

Biedt geschikte verblijfplaatsen aan zoals een nestdakpan, een houten nestkast kan eventueel ook in aanmerking komen. Deze dienen in groepjes bij elkaar aangeboden te worden. Deze verblijfplaatsen moeten:

- niet in de volle zon liggen: nestplaatsen bij voorkeur in de koele, schaduwrijke noord- en oostgevels aanbrengen in verband met de hitte die kan ontstaan in de kleine broedruimte. Als nestgelegenheden tussen 9 en 19 uur in de schaduw blijven onder bijvoorbeeld een dakrand, kunnen andere windrichtingen overwogen worden
- voldoende (veilige) uitvliegruimte hebben: minimaal 1 meter breed en 3 meter diep, zonder kans op verkeersslachtoffers. Dus geen platte daken, brede goten, balustraden, borstweringen, bomen, vlaggenmasten e.d. die het aanvliegen bemoeilijken.
- de speciale dakpannen moeten
 - o voldoen aan een minimum bodemoppervlakte van 15 x 25 centimeter en een minimum hoogte van 13 centimeter
 - o een invliegopening van maximaal 2 centimeter boven de bodem (van binnen gemeten)
 - o een invliegopening van 7 centimeter breed en maximaal 3,5 centimeter hoog
 - o dat de invliegopening asymmetrisch is aangebracht, zodat er een donkere hoek in de nestgelegenheden ontstaat.

Huismus

Huismussen zijn kenmerkende aan bebouwing gebonden vogels. In de nieuwe situatie kunnen daarom speciaal voor deze beschermde en in aantal teruglopende soort nestkasten worden aangeboden. Zo kunnen bijvoorbeeld kasten van Vivara¹ worden aangeboden en verspreid over het gebouw worden opgehangen. Deze verblijfplaatsen moeten niet te hoog aangeboden worden en niet te heet worden in de middagzon: bij voorkeur hebben de locaties een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets desgelijks.

Naast het aanbieden van deze nestplaatsen is het van belang dat de omgeving tevens functioneel is. De voorwaarden die hieraan bijdragen zijn:

- Er moet continu voedsel te vinden zijn in de directe omgeving (binnen 2,5 meter) van dekking. De dekking bestaat uit stekelige struiken, begroeide gevels of schuttingen, groenblijvende begroeiingen zoals klimop.

¹ Vivara.nl 'Nestkast voor de Huismus'

- Voldoende inheems groen en enkele grote bomen als leverancier van eiwitrijk voedsel (rupsen) voor de jongen.
- Niet teveel grote bomen.
- Altijd groenblijvende planten in hagen of gevelbegroeiing te gebruiken als collectieve slaapplek (en voor dekking).
- Droge, zandige plekken voor het nemen van een zandbad.
- Drinkwater.

8 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

EEA (European Environment Agency), 2015. Natura 2000 viewer. Beschikbaar via:
<http://natura2000.eea.europa.eu/#>.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita* Versie 2.0, december 2014.

Provincie Noord-Holland, 2015. Interactieve kaart Natuurbeheerplan 2016. Beschikbaar via:
<http://maps.noord-holland.nl/kaarten/>.

Overig:

www.zoogdieratlas.nl
www.ravon.nl
www.telmee.nl
www.zoogdierverseniging.nl
www.naturalis.nl
www.vivara.nl
www.telmee.nl
www.vlindernet.nl
www.libellennet.nl

projectnummer 0403806.00
10 juli 2015, definitieve revisie

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;

- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil, Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn

voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig

projectnummer 0403806.00
10 juli 2015, definitieve revisie

Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijksma van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

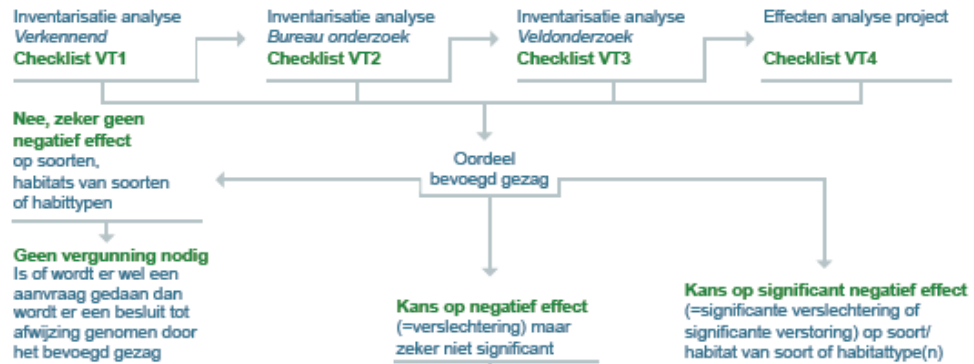
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

